

VÄRDEBESKRIVNING

Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län

Datum: 2003-12-16

Områdesnummer: NRO 20 063

Områdesnamn: Hättjärn

Kommun: Orsa (2034)

Kartblad: 14ESO

Area: 0,13 ha

Naturgeografisk region: 30a Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden.

Agrara kulturlandskapsregioner: Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder.

Landskapsformer: Bergkullslätt.

Riksvärde:

Meteoritkrater

Värdeomdöme: Genom förekomsten av slagkäglor är detta en nyckellokal och av avgörande betydelse för tolkningen av Siljansringens uppkomst.

Huvudkriterier: A

Stödkriterier: Raritet, nyckelområde.

Förutsättningar för bevarande: Lokalens instruktiva geologiska förhållanden bibehålls. Värdet kan påverkas negativt av all slags markexploatering.

Säkerställande: Området är avsatt som naturminne enligt 13 § NVL (numera MB 7 kap 10§). Området omfattas också av MB 4 kap 1 och 1 §§.

Områdets huvuddrag: Platsen utgörs av ett mindre naturminne beläget i närheten av Hättjärn, mitt på granitkupolen i Siljansringen. I området har man funnit så kallade slagkäglor, ett slags strålformade bergartskoner. Dessa kan endast bildas vid meteoritnedslag då berggrunden utsätts för chockverkan med mycket starkt tryck. Slagkägloren vid Hättjärn har därför spelat en stor roll för erkännandet av teorin om forntida meteoritnedslag. Dessutom är platsen nyckellokal för tolkning av Siljansringens uppkomst. Meteoritnedslaget här är Europas största och beräknas ha ägt rum för 360 miljoner år sedan.

Anmärkningar: Området ingår som objekt nr 55, klass I, i länsstyrelsens översiktliga naturinventering för Orsa kommun, samt som objekt nr 57, klass I, i Naturvårdsprogrammet för Kopparbergs län.

Referenser:

Rynéus, T, 1984: *Översiktlig naturinventering för Orsa kommun*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1984:2.

Rynéus, T (o medarb) 1988: *Naturvårdsprogram för Kopparbergs län*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1988:1.